

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
Nr. 189/18**

mun. Chișinău

17 iunie 2021

Inspectorul superior de integritate în Inspectoratul de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, Serghei Pleșca, examinând materialele controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese inițiat în privința dlui Oleg Sandu, primar al s. Cenac, r-nul Cimișlia, cu domiciliul în [REDACTED], cod numeric personal [REDACTED], în temeiul art. 19 lit. b), lit. g) și art. 38 din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016,

CONSTATĂ:

La 03 martie 2021, în condițiile alin. (1) al art. 30 din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016, prin intermediul sistemului electronic de distribuire a sesizărilor, a fost repartizată aleatoriu sesizarea Procuraturii Anticorupție, pe faptul încălcării regimul juridic al conflictelor de interese, de către primarul s. Cenac, Oleg Sandu, manifestată prin emiterea actelor administrative în raport cu soția, ultima fiind managerul grădiniței din localitate.

La etapa verificării prealabile, stabilindu-se că, în sensul art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016, dl Oleg Sandu este subiect al declarării conflictului de interese, iar sesizarea preluată spre verificare conținea indicii suficiente pentru a stabili existența bănuielii rezonabile privind nerespectarea regimul juridic al conflictelor de interese, prin procesul-verbal nr. 186/18 din 18 martie 2021, inspectorul a inițiat controlul problemei revendicate, cu informarea participanților procedurii despre decizia adoptată.

Prin comunicarea scrisă nr. 04-18/1403 din 19 martie 2021, expediată la adresa [REDACTED], subiectul controlului a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile prevăzute la art. 33 din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016, fapt confirmat prin prezența la dosar a avizului de recepție cu nr. DS8001333384AS. Prin aceeași comunicare, subiectul a fost invitat să-și expună punctul de vedere pe caz.

În perioada martie 2021 – iunie 2021, în conformitate cu prevederile art. 32 alin. (3)-(4) și art. 37 alin. (2) ale Legii cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016, a avut loc investigarea stării de fapt, fiind acumulat și cercetat probatoriul necesar întru emiterea actului administrativ solicitat.

În aceeași perioadă, întru documentarea stării de fapt, în temeiul art. 20 alin. (1) lit. c) al Legii cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016, inspectorul a consultat Sistemul Informațional Automatizat „e-Integritate”, Sistemul Informațional „Registrul de Stat al

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate în sistemul de evidență înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069-003. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

Populației” și „Registrul declarațiilor privind conflictele de interese nr. 1”, ținut de Autoritatea Națională de Integritate.

La 01 aprilie 2021, subiectul a dat curs invitației Autorității Naționale de Integritate, exprimându-și în scris punctul de vedere pe caz.

Punctul de vedere al persoanei supuse controlului.

Subiectul susține că, activează din anul 2011 în calitate de primar al s. Cenac, r-nul Cimișlia. La momentul accederii în funcție, soția sa muncea în calitate de director la grădinița de copii din s. Cenac, fiind angajată prin concurs. După expirarea termenului, la 25 februarie 2016, în calitate de primar, a emis o dispoziție în baza căreia soția a fost numită să asigure interimatul funcției până la desfășurarea concursului.

La 25 aprilie 2016, prin dispoziție, a fost instituită comisia de concurs pentru ocuparea funcției de director al grădiniței și stabilită prima etapă a concursului pentru 20 mai 2016, însă la data respectivă nu s-a prezentat nici un candidat, din care motiv concursul nu a avut loc. La 27 mai 2016, a fost emisă o dispoziție similară, soldată cu același rezultat.

Subiectul recunoaște că în toată această perioadă a emis dispoziții în privința conducerii grădiniței, dar susține că nu a știut că sunt amenințate conflicte de interese.

Problele ce servesc la constatarea faptelor și circumstanțelor cazului

- 1) Sesizarea Procuraturii Anticorupție nr. 1413 din 25 februarie 2021;
- 2) Proces-verbal de inițiere a controlului nr. 186/18 din 18 martie 2021;
- 3) Declarația subiectului de avere și interese personale anuală, pentru anul 2020, prin care se confirmă nedeclararea conflictului de interese potențial, legat de funcția deținută de soția sa;
- 4) Comunicarea scrisă a inspectorului nr. 04-18/1403 din 19 martie 2021, prin care se confirmă informarea subiectului despre inițierea controlului, despre drepturile de care dispune și invitația de a se expune pe caz;
- 5) Comunicarea scrisă a inspectorului nr. 04-18/1477 din 25 martie 2021, prin care autorul sesizării este informat despre rezultatul verificării prealabile a sesizării înaintate;
- 6) Raport de consultare a bazei de date (RSP) din 19 martie 2021, prin care se confirmă că, dna [REDACTAT], data nașterii [REDACTAT], este soția dlui Oleg Sandu, cod numeric personal [REDACTAT], cu actul de căsătorie la [REDACTAT];
- 7) Solicitățile de informație a inspectorului nr. 04-18/1401 din 19 martie 2021 și nr. 1689 din 02 aprilie 2021, adresate Primăriei s. Cenac;
- 8) Solicitarea de informație a inspectorului nr. 04-18/1402 din 19 martie 2021, adresată Comisiei Electorale Centrale;
- 9) Raport de consultare a Registrului declarațiilor cu privire la conflictele de interese, ținut de Autoritatea Națională de Integritate din 19 martie 2021, prin care se confirmă că în exercitarea mandatului de primar al s. Cenac, r-nul Cimișlia, dl Oleg Sandu nu a declarat conflicte de interese reale apărute;
- 10) Răspunsul Comisiei Electorale Centrale nr. 2703 din 25 martie 2021, cu anexele după cum urmează:
 - a) Hotărârea Judecătoriei Cimișlia din 25 iunie 2015, prin care se confirmă validarea mandatului de primar în s. Cenac, pe numele dlui Oleg Sandu;
 - b) Hotărârea Judecătoriei Cimișlia din 03 noiembrie 2019, prin care se confirmă validarea mandatului de primar în s. Cenac, pe numele dlui Oleg Sandu;
- 11) Punct de vedere a subiectului nr. 2931 din 01 aprilie 2021;
- 12) Solicitarea de informație a inspectorului nr. 04-18/1688 din 02 aprilie 2021, adresată Direcției de Învățământ General Cimișlia;
- 13) Solicitarea de informație a inspectorului nr. 04-18/1689 din 02 aprilie 2021, adresată Primăriei s. Cenac;

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate în sistemul de evidență înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069-003. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

- 14) Răspunsurile Primăriei s. Cenac nr. 2932 din 01 aprilie 2021 și nr. 3191 din 09 aprilie 2021, cu anexele după cum urmează:
- a) Dispoziția primarului s. Cenac nr. 12-ps din 15 iulie 2015, prin care se confirmă că, în calitate primar, **dl Oleg Sandu**, prin act administrativ acordă concediul anual de odihnă **dnei ██████████**, director al grădiniței Cenac, începând cu data de 16 iulie 2015, până la 12 august 2015;
 - b) Dispoziția primarului s. Cenac nr. 04-ps din 25 februarie 2016, prin care se confirmă că, în calitate primar, **dl Oleg Sandu**, prin act administrativ numește **dna ██████████** în funcția de director interimar al grădiniței Cenac, începând cu data de 28 februarie 2016, până la numirea directorului prin concurs;
 - c) Dispoziția primarului s. Cenac nr. 16-b din 25 aprilie 2016, prin care se confirmă că, în calitate primar, dl Oleg Sandu, prin act administrativ anunță concursul și instituie comisa privind suplinirea funcției de director al grădiniței Cenac, cu stabilirea primei etape la data de 25 mai 2016;
 - d) Dispoziția primarului s. Cenac nr. 21-b din 27 mai 2016, prin care se confirmă că, în calitate primar, dl Oleg Sandu, prin act administrativ anunță concursul repetat și instituie comisa privind suplinirea funcției de director al grădiniței Cenac, cu stabilirea primei etape la data de 27 iunie 2016;
 - e) Dispoziția primarului s. Cenac nr. 12-ps din 12 iulie 2016, prin care se confirmă că, în calitate primar, **dl Oleg Sandu**, prin act administrativ acordă concediul anual de odihnă **dnei ██████████**, director interimar al grădiniței Cenac, începând cu data de 13 iulie 2016, până la 24 august 2016;
 - f) Dispoziția primarului s. Cenac nr. 12-ps din 04 iulie 2017, prin care se confirmă că, în calitate primar, **dl Oleg Sandu**, prin act administrativ acordă concediul anual de odihnă **dnei ██████████**, director interimar al grădiniței Cenac, începând cu data de 04 iulie 2017, până la 14 august 2017;
 - g) Dispoziția primarului s. Cenac nr. 22-ps din 10 noiembrie 2017, prin care se confirmă că, în calitate primar, **dl Oleg Sandu**, prin act administrativ acordă concediul anual de odihnă **dnei ██████████**, director interimar al grădiniței Cenac, începând cu data de 13 noiembrie 2017, până la 30 noiembrie 2017;
 - h) Dispoziția primarului s. Cenac nr. 09-ps din 16 iulie 2018, prin care se confirmă că, în calitate primar, **dl Oleg Sandu**, prin act administrativ acordă concediul anual de odihnă **dnei ██████████**, director interimar al grădiniței Cenac, începând cu data de 16 iulie 2018, până la 08 august 2018;
 - i) Dispoziția primarului s. Cenac nr. 26-ps din 10 decembrie 2018, prin care se confirmă că, în calitate primar, **dl Oleg Sandu**, prin act administrativ acordă concediul anual de odihnă **dnei ██████████**, director interimar al grădiniței Cenac, începând cu data de 11 decembrie 2018, până la 19 decembrie 2018;
 - j) Dispoziția primarului s. Cenac nr. 44-ps din 28 decembrie 2018, prin care se confirmă că, în calitate primar, **dl Oleg Sandu**, prin act administrativ atribuie trapta, clasa și coeficientul de salarizare **dnei ██████████**, director interimar al grădiniței Cenac, începând cu data de 01 decembrie 2018, cu salariu de bază stabilit în mărime de 6 230 MDL;
 - k) Dispoziția primarului s. Cenac nr. 08-ps din 28 februarie 2019, prin care se confirmă că, în calitate primar, **dl Oleg Sandu**, prin act administrativ atribuie trapta, clasa și coeficientul de salarizare **dnei ██████████**, director interimar al grădiniței Cenac, începând cu data de 01 decembrie 2018, cu salariu de bază stabilit în mărime de 6 318 MDL;
 - l) Dispoziția primarului s. Cenac nr. 20-ps din 08 iulie 2019, prin care se confirmă că, în calitate primar, **dl Oleg Sandu**, prin act administrativ acordă concediul anual de

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate în sistemul de evidență înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069-003. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

- odihnă **dnei** [REDACTED], director interimar al grădiniței Cenac, începând cu data de 08 iulie 2019, până la 09 august 2019;
- m) Dispoziția primarului s. Cenac nr. 01-ps din 30 ianuarie 2020, prin care se confirmă că, în calitate primar, **dl Oleg Sandu**, prin act administrativ atribuie trapta, clasa și coeficientul de salarizare **dnei** [REDACTED], director interimar al grădiniței Cenac, începând cu data de 01 ianuarie 2020, cu salariu de bază stabilit în mărime de 8 580 MDL;
 - n) Dispoziția primarului s. Cenac nr. 35-ps din 16 iulie 2020, prin care se confirmă că, în calitate primar, **dl Oleg Sandu**, prin act administrativ acordă concediul anual de odihnă **dnei** [REDACTED], director interimar al grădiniței Cenac, pe durata a 40 zile, începând cu data de 16 iulie 2020;
 - o) Dispoziția primarului s. Cenac nr. 21-ps din 29 ianuarie 2021, prin care se confirmă că, în calitate primar, **dl Oleg Sandu**, prin act administrativ atribuie trapta, clasa și coeficientul de salarizare **dnei** [REDACTED], director interimar al grădiniței Cenac, începând cu data de 01 ianuarie 2020, cu salariu de bază stabilit în mărime de 9 800 MDL;
 - p) Confirmare nr. 044 din 26 martie 2021, prin care Primăria s. Cenac confirmă fondarea, gestionarea și finanțarea de la bugetul autorității publice locale a grădiniței de copii din s. Cenac;
 - q) Certificat nr. 054 din 30 martie 2021, prin care Primăria s. Cenac confirmă că primarul aprobă lunar tabelul de pontaj al grădiniței de copii din s. Cenac;
 - r) Statutul Grădiniței Cenac, aprobat la ședința Consiliului Profesorat nr. 01 din 25 august 2020;
 - s) Regulamentul de ordine internă a Grădiniței Cenac;
- 15) Răspunsul Direcției de Învățământ General Cimișlia nr. 3295 din 14 aprilie 2021, cu anexe;
- 16) Solicitarea de informație a inspectorului nr. 04-18/1993 din 20 aprilie 2021, adresată Primăriei s. Cenac;
- 17) Solicitarea de informație a inspectorului nr. 04-18/1994 din 20 aprilie 2021, adresată dnei [REDACTED];
- 18) Răspunsul dnei [REDACTED] nr. 3726 din 28 aprilie 2021, potrivit căruia, începând cu 28 februarie 2016, dumneaei deține funcția de Director interimar al Grădiniței din s. Cenac, în baza Dispoziției primarului s. Cenac nr. 04-ps din 25 februarie 2016;
- 19) Răspunsurile Primăriei s. Cenac nr. 3725 din 28 aprilie 2021, cu anexele după cum urmează:
- a) Dispozițiile primarului s. Cenac nr. 81-b din 28 decembrie 2018, nr. 10-b din 31 ianuarie 2019, nr. 17-b din 28 februarie 2019, nr. 19-b din 29 martie 2019, nr. 29-b din 02 mai 2019, nr. 40-b din 28 mai 2019, nr. 46-b din 28 iunie 2019, nr. 52-b din 31 iulie 2019, nr. 58-b din 30 august 2019, nr. 67-b din 30 septembrie 2019, nr. 71-b din 31 octombrie 2019, nr. 83-b din 29 noiembrie 2019, nr. 89-b din 31 decembrie 2019, nr. 05-b din 31 ianuarie 2020, nr. 06-b din 02 martie 2020, nr. 13-b din 31 martie 2020, nr. 16-b din 30 aprilie 2020, nr. 28-b din 01 iunie 2020, nr. 32-b din 30 iunie 2020, nr. 35-b din 31 iulie 2020, nr. 42-b din 01 septembrie 2020, nr. 51-b din 30 septembrie 2020, nr. 60-b din 02 octombrie 2020, nr. 67-b din 01 decembrie 2020, nr. 75-b din 30 decembrie 2020, nr. 05-b din 29 ianuarie 2021, nr. 06-b din 01 martie 2021, 09-b din 02 aprilie 2021, prin care se confirmă că, în calitate primar, **dl Oleg Sandu**, prin act administrativ dispune acordarea sporurilor pentru performanță lunară, **dnei** [REDACTED], director al grădiniței Cenac, în sumă totală de 19 463,18 MDL;
 - b) Dispozițiile primarului s. Cenac nr. 68-b din 02 decembrie 2020, prin care se confirmă că, în calitate primar, **dl Oleg Sandu**, prin act administrativ dispune acordarea premiului anual pentru anul 2019, în sumă totală de 2 840,00 MDL, **dnei** [REDACTED], director al grădiniței Cenac;

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate în sistemul de evidență înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069-003. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

Aprecierea inspectorului de integritate.

În conformitate cu prevederile art. 9 alin. (3) al Codului administrativ, prin sesizare se informează autoritatea publică cu privire la o problemă de interes personal sau public.

Prin sesizarea preluată spre examinare, se solicită verificarea respectării regimului juridic al conflictelor de interese de către Primarul s. Cenac, r-nul Cimișlia, dl Oleg Sandu, în raport cu directorul interimar al Grădiniței de copii din s. Cenac, dna [REDACTAT].

Se invocă faptul că în urma examinării materialului inspectării financiare efectuate de către Inspecția Financiară la Primăria s. Cenac, Procuratura a stabilit că, începând cu anul 2013, primarul emite acte administrative ce vizează soția sa, manager la grădinița din sat.

Potrivit punctului de vedere al primarului reclamat, dânsul recunoaște că a emis dispoziții în ce vizează activitatea soției în funcția de conducere a grădiniței, dar susține că nu a știut că sunt amenințate conflicte de interese.

Inspectorul reține că, la 25 iunie 2015, Judecătoria Cimișlia, a validat mandatul primarului nou ales în s. Cenac, r-nul Cimișlia, pe numele dlui Oleg Sandu.

În conformitate cu prevederile art. 29 din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, în exercițiul funcției de primar al s. Cenac, dl Oleg Sandu îi revin, între altele, atribuții precum administrarea bugetului local și formarea, remunerarea și reciclarea personalului din subordine.

În cadrul controlului s-a constatat că, în exercitarea acestor atribuții, la 25 februarie 2016, prin Dispoziția nr. 04-ps, în funcția de conducător (director interimar) al grădiniței de copii din s. Cenac a rămas dna [REDACTAT], până la numirea directorului pe bază de concurs.

Din materialele dosarului rezultă că numirea unui director la grădinița de copii pe bază de concurs nu a mai avut loc, iar dna [REDACTAT] asigură interimatul acestei funcții până în prezent.

Din Raportul de consultare a bazei de date (Registrul de Stat al Populației) din 19 martie 2021, rezultă că dna [REDACTAT], d. n. [REDACTAT], este soția dlui Oleg Sandu, cu actul de căsătorie la [REDACTAT].

Conform art. 92 alin. (1)-(2) din Codul administrativ, autoritatea publică decide conform convingerii sale libere dacă consideră o faptă drept existentă, luând în considerare întreaga procedură administrativă, toate probele și toate faptele care au importanță pentru caz, inclusiv cele favorabile participanților.

Potrivit dispozițiilor finale specificate la art. 43 al Legii cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016 și la art. 24 alin. (1) din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016, actele normative intră în vigoare la data de 1 august 2016.

Astfel, inspectorul notează că Dispoziția primarului s. Cenac nr. 12-ps din 15 iulie 2015, prin care dna [REDACTAT] a fost numită în funcția de director interimar al grădiniței de copii din s. Cenac a fost emisă până la intrarea în vigoare a Legii cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016 și Legii privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016.

Ținând cont de prevederile art. 30 din Codul administrativ și art. 74 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la actele normative nr. 100 din 22 decembrie 2017, inspectorul se află în imposibilitatea de a constata respectarea ori nerespectarea regimului juridic al conflictelor de interese, din considerentul că raporturile juridice respective erau guvernate de Legea cu privire la conflictul de interese nr. 16 din 15 februarie 2008, care este abrogată total, iar competențele inspectorilor de integritate de verificare a legalității respectării regimului juridic al conflictului de interese au luat naștere odată cu intrarea în vigoare a Legii cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016.

Totuși, fiind în conexiune cu evenimentele analizate *infra*, inspectorul ia în considerare toate faptele depistate, inclusiv cele consumate înaintea intrării în vigoare a Legii cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016 și a Legii privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016.

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate în sistemul de evidență înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069-003. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

Astfel, în cadrul controlului s-a constatat că, până la intrarea în vigoare a Legii cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016 și a Legii privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016, dl Oleg Sandu, prin acte administrative individuale (Dispoziția nr. 12-ps din 15 iulie 2015, Dispoziția nr. 04-ps din 25 februarie 2016 și Dispoziția nr. 12-ps din 12 iulie 2016) a numit-o pe soția sa în calitate de director interimar până la numirea directorului pe bază de concurs și a dispus acordarea concediilor din contul concediilor anuale de odihnă.

Tot el în raport cu soția sa, după intrarea în vigoare a noilor reglementări privind regimul juridic al conflictelor de interese și modul de soluționare a acestora, a emis dispozițiile cu nr. 12-ps din 04 iulie 2017, nr. 22-ps din 10 noiembrie 2017, nr. 09-ps din 16 iulie 2018, nr. 26-ps din 10 decembrie 2018, nr. 20-ps din 08 iulie 2019 și nr. 35-ps din 16 iulie 2020, prin care a dispus acordarea concediilor din contul concediilor anuale de odihnă.

În aceleași circumstanțe, în raport cu soția sa, au mai fost emise dispozițiile nr. 44-ps din 28 decembrie 2018, nr. 08-ps din 28 februarie 2019, nr. 01-ps din 30 ianuarie 2020, nr. 21-ps din 29 ianuarie 2021, prin care actualizându-se trapta, clasa și coeficientul de salarizare, salariul dnei [REDACTAT] a crescut până la 9800 MDL.

Conform art. 32 alin. (1) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006, în exercitarea atribuțiilor sale, primarul emite dispoziții cu caracter normativ și individual.

Obiectul dispozițiilor primarului la caz sunt susținute de art. 29 alin. (1) lit. c) și lit. f) din aceeași lege, din care rezultă că, în teritoriul administrat, primarul exercită funcția de administrator al bugetului local, asigurând gestionarea resurselor bugetare, administrarea patrimoniului public în conformitate cu principiile bunei guvernări, numește, stabilește atribuțiile și încetează raporturile de serviciu sau de muncă cu șefii de subdiviziuni, de servicii, de întreprinderi municipale din subordinea autorității administrației publice locale respective, personalul primăriei, conduce și controlează activitatea acestora, contribuie la formarea și reciclarea profesională.

Pornind de la dispozițiile generale respective, se reține că, în conformitate cu pct. 6 subpct. 1) și 8 din Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director și director adjunct în instituțiile de învățământ general, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației nr. 163 din 23 martie 2015, are calitatea de autoritate cu competențe legale de numire în funcție (angajator) primarul satului în cazul directorilor instituțiilor publice de educație antepreșcolară (creșă, centru comunitar de educație timpurie), instituțiilor publice de învățământ preșcolar (grădiniță de copii, centru comunitar de educație timpurie) și al instituțiilor publice extrașcolare (de nivel local). Până la numirea în funcția de director pe bază de concurs, autoritatea cu competențe legale de numire (angajatorul) numește un director interimar.

Combinând normele prevăzute în alin. (5) și alin. (6) ale art. 115 din Codul muncii, putem deduce că concediul de odihnă anual poate fi acordat în baza unei cereri scrise a salariatului, în temeiul ordinului (dispoziției, deciziei, hotărârii) emis de angajator.

Din conținutul normelor prevăzute la art. 25 alin. (1)-(2) din Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr. 270 din 23 noiembrie 2018 rezultă că, încadrarea personalului în treptele de salarizare, clasele și coeficienții de salarizare, se face prin actul administrativ al conducătorului unității bugetare.

Potrivit prevederilor art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public este act administrativ individual.

De unde rezultă că, de natural lor, dispozițiile primarului sunt acte administrative, iar cele ce vizează o drepturi și obligații privitor la o anumită persoană sunt acte administrative individuale.

Din materialele dosarului, inspectorul constată că după intrarea în vigoare a noilor reglementări ce instituie regimul juridic al conflictelor de interese și modul de soluționare a acestora

și până la inițierea controlului, primarul s. Cenac, Oleg Sandu, a emis 10 dispoziții ce vizează soția sa (a se vedea pct. 14 lit. f)-o).

Conform art. 3 alin. (1) din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17.06.2016, persoanele care dețin funcțiile de demnitate publică prevăzute în anexa la Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, sunt subiecți ai declarării averii și a intereselor personale.

Studiind anexa la legea la cere se face referire, inspectorul observă că funcția de primar în această anexă se regăsește.

În sensul Legii privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016, conflictul de interese reprezintă situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii.

Interes personal în sensul legii precitate, înseamnă orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din relațiile sale cu persoane apropiate.

La caz, inspectorul constată că începând cu la 01 mai 2018, urmare a modificărilor la Legea declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016, în noțiunile descrise la art. 2 din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 mai 2016, *soția* subiectului declarării a fost alăturată la categoria *persoane apropiate*.

Potrivit informațiilor extrase din Registrul de stat al populației, relația soț-soție între Oleg și [REDACTAT] a fost oficializată la [REDACTAT] și continuă până în prezent.

Pornind de la principiul că norma trebuie interpretată în sensul în care permite aplicarea ei și nu în sensul neaplicării, nu încapă îndoiala că, până la operarea modificărilor, *soția* subiectului declarării avea statut, cel puțin, identic unei persoane apropiate, ori relația soț-soție generează interese personale ce derivă din alianța oficială a soților și sunt similare celor generate de relația subiectului declarării cu persoane apropiate înrudite prin de sânge ori prin adopție.

Inspectorul amintește că situația în care subiectul declarării este chemat să emită un act administrativ care vizează o persoană apropiată și care influențează sau poate influența exercitarea imparțială și obiectivă a funcției, reprezintă conflict de interese real în sensul art. 12 alin. (3) din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016.

În spiritul normelor generale prevăzute la art. 14 alin. (1)-(3) din Legea integrității nr. 82 din 25 mai 2017, în vederea asigurării servirii interesului public cu imparțialitate și obiectivitate, conducătorul entității publice este obligat să identifice și să trateze conflictele de interese care apar în activitatea sa profesională în termenele și modul prevăzute de Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016.

În legătură cu identificarea și tratarea conflictelor de interese, care se îndeplinesc în condițiile legii speciale, în cazul apariției unui conflict de interese real primarul este obligat să:

- ✓ să nu rezolve cererea primită, până la soluționarea conflictului de interese;
- ✓ să evite consumarea conflictului de interese prin abținere de la exercitarea atribuțiilor sale în măsura în care acestea sunt amenințate de conflictul de interese, până la soluționarea acestuia;
- ✓ să declare în scris, în termen de 3 zile, Autorității Naționale de Integritate conflictele sale de interese reale;
- ✓ să se conformeze întocmai soluției propuse de organul abilitat cu dreptul de a soluționa conflictul de interese.

Această conduită se desprinde din dispozițiile prevăzute la art. 12 alin. (4) și alin. (7) și art. 14 alin. (3)-(4), alin. (8)-(9) ale Legii privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016.

Potrivit Raportului din 19 martie 2021, cu privire la consultarea Registrului declarațiilor cu privire la conflictele de interese, ținut de Autoritatea Națională de Integritate, în exercitarea

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate în sistemul de evidență înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069-003. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

mandatului de primar al s. Cenac, r-nul Cimișlia, dl Oleg Sandu nu a declarat conflicte de interese reale apărute.

În aceste circumstanțe, inspectorul reține că, în acțiunile/inacțiunile Oleg Sandu, sunt prezente elementele faptice ale încălcării regimului juridic al conflictelor de interese.

Ori în cadrul controlului s-a constatat cu certitudine că s-a aflat în zece situații de conflict de interese real, pe care nu le-a declarat și nu le-a soluționat în termenele și modul prevăzute de Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016, finalizând-și acțiunile ilicite prin emiterea actelor administrative în favoarea soției (a se vedea pct. 14 lit. f)-o)).

Caracterul avantajos al actelor administrative nu necesită o analiză separată, ori însăși prin numirea și menținerea soției în funcție de director interimar al grădiniței pe o perioadă îndelungată, au fost generate raporturi de muncă cu caracter patrimonial și nepatrimonial, ultima având acces la un post de muncă prestigios, cu concedii de odihnă la discreția sa, precum și cu acces deplin la garanțiile salariale și sociale prevăzute de lege.

În rezonanța prevederilor art. 12 alin. (10) din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016, fapta subiectului declarării de emitere a unui act administrativ în exercitarea mandatului cu încălcarea prevederilor alin. (4) și alin. (7) reprezintă conflict de interese consumat, pentru care legea prevede efecte defavorabile.

În conformitate cu prevederile art. 23 alin. (4) din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a emis un act administrativ cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

Conform art. 23 alin. (6) din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016, subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin. (3)–(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării din funcție. Dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, ea nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului.

În conformitate cu art. 39 alin. (2) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016, din momentul în care actul de constatare a încălcării regimului juridic al conflictului de interese rămâne definitiv, este sesizată autoritatea responsabilă de numirea în funcție a subiectului declarării în vederea încetării mandatului.

Potrivit prevederilor art. 19 lit. b) și art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016, controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese se efectuează de către inspectorul de integritate, iar în urma controlului, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis un act administrativ, cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Astfel, exercitând dreptul discreționar conform scopului acordat de lege, conducându-se de prevederile art. 19, art. 35, art. 36, art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016, inspectorul,-

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Oleg Sandu, primar al s. Cenac, manifestată prin nedeclararea și nesoluționarea conflictelor de interese apărute în exercitarea mandatului, în circumstanțele descrise în prezentul act.

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate în sistemul de evidență înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069-003. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

2. Se constată că, în exercitarea atribuțiilor de primar al s. Cenac, dl Oleg Sandu a emis actele administrative enumerate în pct. 14 lit. f)-o) din partea descriptivă, cu încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.
3. Din moment ce actul de constatare rămâne definitiv, se sesizează organul competent în vederea încetării mandatului de primar al s. Cenac deținut de dl Oleg Sandu.
4. Din momentul încetării mandatului în conformitate cu pct. 3, se decade dl Oleg Sandu din dreptul de a ocupa funcția de primar și orice alte funcții de demnitate publică, cu excepția celor electorale, pe o perioadă de 3 ani, cu înregistrarea mențiunii în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.
5. A informa subiectul controlului cu prezentul act de constatare și despre dreptul de a-l contesta în instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la primirea acestuia, la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, str. Kiev 3, mun. Chișinău.

Inspector superior de integritate

Serghei PLEȘCA

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate în sistemul de evidență înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069-003. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.